

18

Barometer
Duurzame Bloemist
komt tot snelle bloei!

6

Blief

Blief®.

Nieuw keurmerk voor
een aantrekkelijk
platteland

9

**Lezersenquête:
Print of digitaal?**

14

**De groene paprika's
van 4Evergreen**

12

Marjolein Demmers
nieuwe voorzitter College
van Deskundigen non-food

8

LASETA MUSHROOMS:

**"MILIEUKEUR GEEFT ONS EEN
FLINK STREEPJE VOOR"**

9

Groninger Verdienmodel

22

Wijziging emissiewetgeving, gevolgen voor MDV

13

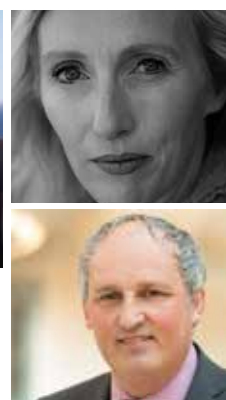
MILIEUKEUR

BLOEMBOLLEN OPGENOMEN
IN 'MILIEUCRITERIA VOOR
HET MAATSCHAPPELIJK
VERANTWOORD
INKOPEN VAN
GROENVOORZIENINGEN'

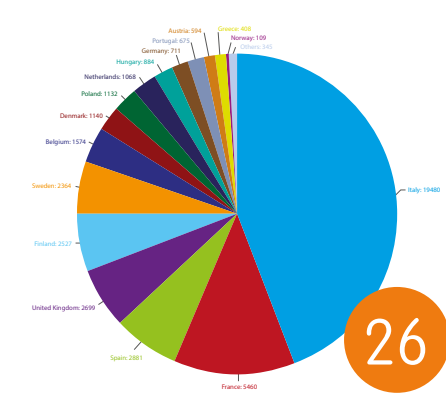
24

Groen Label Kas:
ontwikkelingen en visies uit
de markt

11

Richard Schouten (LTO NL) lid
College van Deskundigen
agro/food

26

EU Ecolabel: facts & figures

SMK ORGANISATIE

Directiewissel bij SMK met inspirerende speech Maurits Groen	3
Planning herziening SMK certificatieschema's	4
Lezersenquête	5
Monitoring integraal duurzame stallen 2015	7
Nieuw keurmerk Blief	8
Groninger Verdienmodel	9

MILIEUKEUR ALGEMEEN

Ontwikkelingen	16
----------------------	----

MILIEUKEUR AGRO/FOOD PLANTAARDIG

Lasetha Mushrooms haalt Milieukeur	10
Richard Schouten (LTO NL) lid College van Deskundigen agro/food	11
Milieukeur rekentool voor duurzaam bodembeheer	11
Ontwikkeling certificaathouders Milieukeur	11
Milieukeur bloembollen	13
De groene paprika's van 4 Evergreen	14

MILIEUKEUR NONFOOD

Marjolein Demmers nieuwe voorzitter College van Deskundigen non-food	12
--	----

BAROMETER DUURZAME BLOEMIST

Barometer komt tot snelle bloei	18
Fleurop: "Over ½ jaar landelijke dekking"	18
Duurzame Bloemisten Groep: "Krachtig instrument"	19
Brons voor Bloemenland	20
Florapro: "Onze branche moet nu doorpakken"	21

MAATLAT DUURZAME VEEHOUDERIJ

Wijziging emissiewetgeving, gevolgen voor MDV	22
---	----

GROEN LABEL KAS

Ontwikkeling en visies uit de markt	24
---	----

EU ECOLABEL

Facts & figures	26
Ad Hoc Working Group meetings	27
Fall in love with EU Ecolabel	27

(VLNR) SMK DIRECTEUR GIJS DRÖGE, REGIEN VAN DER SIJPE EN
ANDRÉ VENEMAN (VOORZITTER RAAD VAN TOEZICHT VAN SMK)

Eind juni organiseerde SMK een bijeenkomst voor het afscheid van Regien van der Sijpe als directeur van SMK, en het aantreden van haar opvolger, Gijs Dröge.

Tijdens de bijeenkomst gaf Maurits Groen een speech met een terugblik en een vooruitzicht voor SMK. Maurits leverde een belangrijke bijdrage in een cruciale periode voor SMK en staat al jaren hoog in de Trouw duurzame top 100. Ook is hij een vooraanstaand groene communicatie-ondernemer. Eén van zijn succesvolle projecten is WakaWaka ('helder licht' in Swahili); 'high-tech low-cost' lampen en opladers op zonne-energie. ■

Regien van der Sijpe werd pal na haar aantreden geconfronteerd met een ernstige bedreiging van het voortbestaan van SMK. Dankzij een open, eerlijke dialoog wist zij alle stakeholders te overtuigen van het grote belang van SMK. Samen met haar team wist zij de bedreiging te keren. Sterker nog: zij benutte die om een solide fundament te leggen voor een bloeiende toekomst.

Terwijl zelfverzonnen 'keurmerken' de consument tureluurs en wantrouwend maken, levert SMK door iedereen vertrouwde, transparant ontwikkelde en telkens geactualiseerde criteria voor duurzaamheid. Dat is maatschappelijk van onschatbare waarde.

MAURITS GROEN

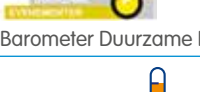
DIRECTIEWISSEL BIJ SMK MET INSPIRERENDE SPEECH VAN MAURITS GROEN

De maatschappelijke behoefte en vraag naar de betrouwbare gidsfunctie van SMK is sinds de oprichting in 1992 alleen maar toegenomen. En dankzij zowel de open en transparante werkwijze alsook het opgebouwde track record heeft SMK een unieke positie opgebouwd.

PLANNING HERZIENING SMK CERTIFICATIESCHEMA'S

PLANNING HERZIENING SMK CERTIFICATIESCHEMA'S	HERZIENINGS-DATUM
--	-------------------

 MILIEUKEUR NON-FOOD	
Autoreinigingsmiddelen	01-07-2016
Autowasininstallaties	01-05-2017
Betonproducten	01-11-2015
Brandblusmiddelen	01-06-2017
GFT-zakken	01-01-2016
Groene elektriciteit	01-01-2016
Kattenbakvulling	01-01-2016
Klimaatbeheersing bij datacenters	01-07-2016
Linoleum	01-01-2016
Meubelen	22-12-2015
Milieuthermometer Zorg	01-10-2015
Toiletvloestoffen	21-07-2016
Veiligheidstegels, in-situ vloeren en infill	15-11-2015

BAROMETERS	
 Barometer Duurzaam Terreinbeheer	01-03-2016
 Barometer Duurzame Bakkerij en Zoetwaren	01-04-2016
 Barometer Duurzame Bloemist	01-01-2016
 Barometer Duurzame Evenementen	01-03-2016
 Barometer Duurzame Groenten en Fruit Groothandel	01-07-2016

PLANNING HERZIENING SMK CERTIFICATIESCHEMA'S	HERZIENINGS-DATUM
--	-------------------

 MILIEUKEUR AGRO/FOOD	
Be- en verwerkte Producten	
Bier	01-02-2017
Pluimveeslachterijen	01-02-2017
Runderslachterijen	01-02-2017
Specifieke eisen voor slagerijen en supermarkten die onverpakt Milieukeur vlees verkopen	01-02-2017
Varkensslachterijen	01-02-2017
Vlees, vleeswaren, eieren, zuivel(producten), vleesvervangers en vis	01-02-2017
Dierlijke Producten	
Ei (leghennen)	01-02-2016
Runderen	01-02-2016
Varkens	01-02-2016
Vleeskuikens	01-02-2016
Plant aardige Producten Bedekte teelt	
Cellenteelt paddenstoelen	01-01-2016
Cellenteelt sprouts	01-01-2016
Cellenteelt witlof(trek)	01-01-2016
Fruit onder glas	01-01-2016
Glasgroenten	01-01-2016
Sierteelt	01-01-2016
Plant aardige Producten Open Teelt	
Aardbeien	01-01-2016
Akkerbouw en vollegrondsgroente	01-01-2016
Boomkwekerijgewassen	01-01-2016
Houtig kleinfruit	01-01-2016

 GROEN LABEL KAS	01-01-16
---	----------

 MAATLAT DUURZAME VEEHOUDERIJ	
Konijnenstallen	31-12-2015
Melkgeitenstallen	31-12-2015
Melkveestallen (runderen)	31-12-2015
Pluimveestallen	31-12-2015
Varkensstallen	31-12-2015
Vleeskalverstallen	31-12-2015
Vleesveestallen	31-12-2015

LEZERSENQUÊTE: PRINT OF DIGITAAL?

LEZERS ENQUÊTE:
PRINT
OF
DIGITAAL?

SMK wil graag peilen hoe u denkt over 'SMK Nieuws, print of digitaal?'. Wij zijn benieuwd of u voorkeur heeft voor de gedrukte versie of een digitale versie van SMK Nieuws. De digitale versie zal dan vaker verschijnen en is meer toegespitst op uw specifieke belangstelling.

Vul daarom alstublieft onderstaande enquête in en verstuur deze vóór 1 november 2015 naar SMK. U kunt de enquête ook digitaal invullen op www.smk.nl > Enquête

ENQUÊTE

Naam:

Bedrijf/organisatie:

E-mail adres(sen):

- ☐
- ☐
- ☐

HOE WILT U SMK NIEUWS ONTVANGEN?

- ☐ Alleen digitaal ☐ Geen mening ☐ Een combinatie van post en digitaal
- ☐ Alleen per post ☐ Ik wil SMK Nieuws niet meer ontvangen

INDIEN U BELANGSTELLING HEEFT VOOR EEN DIGITALE VERSIE, WAT HEEFT DAN UW VOORKEUR?

- ☐ Als compleet digitaal magazine
- ☐ Als periodieke uitgave met selectie van artikelen
- ☐ Als periodieke uitgave met door u geselecteerde onderwerpen (kruis aan)

- ☐ SMK algemeen/organisatie
- ☐ Milieukeur
- ☐ Groen Label Kas
- ☐ Maatlat Duurzame Veehouderij
- ☐ Barometer Duurzame Bloemist

- ☐ Barometer Duurzame Bakkerij & Zoetwaren
- ☐ Barometer Duurzame Evenementen
- ☐ Barometer Duurzame Groenten & Fruit
- ☐ Barometer Duurzaam Terreinbeheer

- ☐ Milieuthermometer Zorg
- ☐ Blief
- ☐ EU Ecolabel
- ☐ TPAC

BEDANKT VOOR UW MEDEWERKING!

Verstuur de enquête vóór 1 november naar:

SMK - Antwoordnummer 24580 - 2490 VB Den Haag (geen postzegel nodig)

U kunt de enquête ook digitaal invullen op www.smk.nl > Enquête

De overheid ambieert een integraal duurzame veehouderij in 2023. Hiervoor worden jaarlijks hogere doelen gesteld. De doelstelling wordt gemeten via jaarlijks onderzoek; de 'Monitoring integraal duurzame stallen'. De nulmeting met peildatum 1 januari 2009 werd in 2010 uitgevoerd. Dit jaar verscheen de zevende meting, met peildatum 1 januari 2015.

MONITORING INTEGRAAL DUURZAME STALLEN 2015

DOELSTELLING AANDEEL DUURZAME STALLEN

Voor 2014 noemt het Ministerie als ambitie dat minimaal 10% van de rundvee-, varkens- en pluimveestallen integraal duurzaam is. Uitgesplitst naar sectoren is het aandeel integraal duurzame stallen:

- Pluimveehouderij 32,1%
- Varkenshouderij 21,7%
- Rundveehouderij 6,3%

De doelstelling van 10% integraal duurzame stallen wordt voor de pluimvee- en varkenshouderij ruimschoots gehaald. De rundveehouderij haalt deze doelstelling niet. In absolute aantallen groeit het aantal integraal duurzame rundveestallen de laatste 2 jaar overigens harder dan de andere diercategorieën. Dat het percentage achterblijft is te verklaren door het grote aantal kleinere stallen (bijna 60.000) in

de rundveehouderij. In deze sector worden stallen niet zo snel vervangen, omdat het vaak gaat om oude, kleine stallen die voor bijvoorbeeld voor jongvee worden gebruikt.

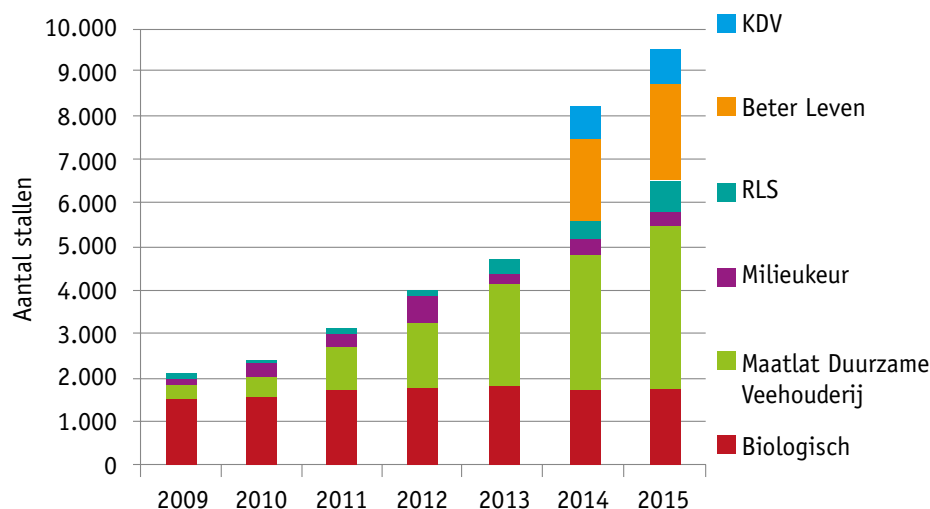
Het beeld van de verschillende sectoren samen laten de gestage groei van het stimuleringsinstrument Maatlat Duurzame Veehouderij zien evenals de belangrijke bijdrage van het Beter Leven Kenmerk afgelopen 2 jaar en specifiek bij varkens van KDV. Het aantal biologische stallen blijft vrij stabiel.

AANDEEL DUURZAME DIERPLAATSEN

Het aandeel integraal duurzame stallen vergeleken met aandeel duurzame dierplaatsen laat zien dat het aandeel 'duurzaam' op basis van dierplaatsen bij de varkenshouderij en bij de rundveehouderij relatief hoger ligt dan het

De complete rapportage Monitoring integraal duurzame stallen 2015 kunt u downloaden via de SMK-website (nieuwsberichten), of via de website van de Rijksoverheid. Het onderzoek is uitgevoerd door Wageningen UR Livestock Research (G.F.V. van der Peet) in samenwerking met LEI Wageningen UR (R.W. van der Meer en H.B. van der Veen) en SMK (H. Docters van Leeuwen en S.R.M. van Wageningen-Lucardie).

aandeel gebaseerd op stallen. Op basis van dierplaatsen blijkt dat 15,9% rundvee, 36,3% varkens en 35,0% pluimvee integraal duurzaam gehouden wordt. Dit betekent dat men met name bij rundvee en varkenshouderij nieuwe stallen gemiddeld een groter aantal dieren huisvesten. Bij pluimvee is het aandeel vergelijkbaar.

figuur 3. Ontwikkeling van de verschillende keur- en kenmerken voor integraal duurzame veehouderij stallen

DOELSTELLING 2016

Als de integraal duurzame stallen die in voorbereiding zijn allemaal worden gerealiseerd, bedraagt het aandeel integraal duurzame stallen in de loop van 2015 12,2%. Daarmee wordt de beleidsdoelstelling van 12% per 1 januari 2016 gehaald. ■

Blief® NIEUW KEURMERK VOOR EEN AANTREKKELIJK PLATTELAND

Per 1 september is het nieuwe keurmerk Blief® van kracht. Blief® staat garant voor producten die bijdragen aan een mooier platteland door aanleg en beheer van natuur- en landschapselementen. Dit bevordert biodiversiteit: de diversiteit aan dieren, planten, micro-organismen en het behoud van hun genetisch materiaal.

Blief® stimuleert de natuurontwikkeling op het agrarisch bedrijf en het behoud van diersoorten als vogels, vlinders en bijen en soortenbehoud van cultuurhistorische rassen. Het keurmerk is van toepassing op de productgroepen rundvee, akkerbouw, vollegrondsgroente, bomen en fruit.

BLIEF® EISEN

De criteria - deels verplicht, deels als keuze-maatregel - zijn gebaseerd op de volgende thema's:

- natuur- en landschapsbeheer
- weidevogelbeheer en aandacht voor akkervogels
- beheer van sloten en slootranden
- behoud van zeldzame rassen planten en dieren

Blief® biedt daarmee 'ingrediënten' die de markt kan gebruiken voor storytelling en positieve beeldvorming rond het agrarisch bedrijf en de gecertificeerde producten.

ONTWIKKELING

Blief® is ontwikkeld door een samenwerking van boeren, onderzoekers en duurzaamheids-experts. Initiatiefnemers zijn Rietgors (Stichting voor Agrarisch Natuurbeheer in de Hoekse Waard), CREM, Nederlands Agrarisch Jongeren Kontakt (NAJK) en SMK. De criteria van Blief® kunnen ook worden gebruikt als aanvulling op andere keurmerken zoals Milieukeur en Biologisch.

OP ZATERDAG 26 SEPTEMBER WERDEN DE EERSTE BLIEF CERTIFICATEN UITGEREIKT. DJÓKE VAN DER MAAT ONTVING HET BLIEF CERTIFICAAT VAN MATHIJS LAK (CATEGORY MANAGER MARQT); GIJS DRÖGE (DIRECTEUR SMK) REIKTE HET BLIEF CERTIFICAAT UIT AAN MELKVEEHOUDER WILCO BROUWER DE KONING.

Blief website: www.blief.info

De ontwikkeling van het Blief® keurmerk werd mogelijk gemaakt dankzij bijdragen van de Europese Unie, het Ministerie van Economische Zaken en de Provincie Zuid-Holland. Het voortraject is gefinancierd door het Ministerie van Infrastructuur en Milieu.

Europees Landbouwfonds voor
Plattelandontwikkeling:
Europa investeert in zijn platteland

GRONINGER VERDIENMODEL

MAATLAT VOOR GRONINGSE INTEGRAAL DUURZAMERE VEESTALLEN

Sinds 2014 is voor melkveehouders in de provincie Groningen de maatlat Groninger Verdienmodel (GVM) van kracht. Melkveehouders die zich extra inspannen op thema's zoals gezondheid van dieren, uitstoot van ammoniak en natuur en landschap kunnen uitbreidingsruimte van hun bedrijf 'verdienen'. Daarnaast moeten melkveehouders in gesprek gaan met omwonenden en ervoor zorgen dat de nieuwbouw niet uit de toon valt in het landschap.

STIMULERING GRONINGSE LANDBOUW

De maatlat Groninger Verdienmodel stimuleert de landbouwsector om inspanningen te leveren die de landbouw in Groningen sterker, het landschap mooier en schoner en de betrokkenheid tussen boerenbedrijven en hun omgeving actiever maken.

In de eerste fase is het Groninger Verdienmodel uitgewerkt voor de melkveehouderij. De bedoeling is dat er uiteindelijk ook varianten komen voor de akkerbouw en de intensieve veehouderij.

uitbreiding van het bouwblok boven de 2 hectare niet mogelijk. De toetsing of een veehouder voldoet aan de eisen van Groninger Verdienmodel (GVM) is gebaseerd op het certificatiesysteem van de Maatlat Duurzame Veehouderij (MDV).

Vier MDV-thema's zijn overgenomen in GVM:

- Diergezondheid
- Dierwelzijn
- Ammoniak
- Energie

Daarnaast heeft GVM een 'eigen' module binnen het MDV-certificatiesysteem waardoor ook vijf specifieke GVM-thema's getoetst kunnen worden volgens de MDV-systematiek. Het gaat dan om de thema's:

- Natuur en landschap
- Omgevingsgerichtheid
- Kringlopen
- Grondgebondenheid
- Kennisontwikkeling ■

TOETSING

Het Groninger Verdienmodel bestaat uit zeven randvoorwaarden (verplichte eisen) en negen maatlatten (keuzemaatregelen). Op de negen maatlatten moet een minimaal 'rapportcijfer' van 7,5 punten worden behaald.

Een ondernemer die voldoende inspanningen levert en voldoet aan een aantal randvoorwaarden, mag het bedrijf uitbreiden tot een bouwblok van maximaal 4 hectare. Andersom: voor wie hier niet aan kan voldoen, is de

SAMENWERKING

Het Groninger Verdienmodel is ontwikkeld door de provincie Groningen in samenwerking met LTO Noord en de Natuur en Milieufederatie Groningen, met ondersteuning door de Wageningen Universiteit en Livestock Research.

Bij het maken van het Verdienmodel zijn diverse belanghebbende partijen betrokken, zoals het Groninger Agrarisch Jongeren Kontakt (GrAJK), de Vereniging Groninger Dorpen, gemeenten, de zuivelsector, individuele melkveehouderijen, de achterban van de Natuur en Milieufederatie en leden van Provinciale Staten.

SMK beheert het Groninger Verdienmodel op basis van het certificatiesysteem van Maatlat Duurzame Veehouderij. ■

GELDERSE CHAMPIGNONTELER LASETA HAALT MILIEUKEUR

'KEURMERK GEEFT ONS EEN FLINK STREEPJE VOOR'

Laseta Mushrooms uit Ammerzoden behaalde enkele maanden geleden Milieukeur voor twee van haar vier locaties. "Wij zijn inmiddels alweer druk met het zetten van nieuwe stappen", zegt Tinka van Haeften, kwaliteitsmanager bij het Gelderse champignonbedrijf. "Duurzamer ondernemen betekent dat je steeds kijkt hoe je het nog beter kunt organiseren."

Met de jaarlijkse levering van 12 miljoen kilo champignons, een omzet van 18 miljoen euro en zo'n 250 medewerkers behoort Laseta Mushrooms tot de top drie van champignonbedrijven in Nederland. Het bedrijf beschikt over eigen kwekerijen in Gelderland en Limburg en produceert met name voor de Nederlandse, Duitse en Britse markt. "Eén van onze grootste Nederlandse afnemers, Hessing Supervers, wilde dat wij onze champignons onder Milieukeur gingen aanbieden, zodat zij dat vervolgens ook konden doen", vertelt Van Haeften. "Dat verzoek was voor ons dé stimulans om werk te maken van het keurmerk. Vanaf het begin stonden we er positief tegenover. We zijn een bedrijf dat al jaren werkt aan een zo duurzaam mogelijke wijze van produceren en verhandelen van champignons. Op één van beide gecertificeerde locaties wekken we bijvoorbeeld energie op met een grote houtkachel, hiervoor gebruiken we natuurlijk afvalhout. Zo hebben we hier bijna geen gas nodig. Daarnaast gaat een groot deel van ons handelsvolume naar Tesco, één van de grootste retailer in Groot-Brittannië. Tesco beschikt over een eigen

kwaliteitssysteem waarvoor zij ook eisen aan ons stelt op het gebied van duurzaamheid. Denk aan het gebruik van bemesting en bestrijdingsmiddelen. Wij telen onze champignons al jaren zonder bestrijdingsmiddelen."

OVERSTAP NAAR GROENE STROOM

Laseta is gestart met de Milieukeur certificering voor twee van haar vier locaties, omdat de champignons die het bedrijf daar teelt naar Hessing Supervers gaan. Een logische keuze dus. "De overstap naar groene stroom was de belangrijkste 'hobbel' die we voor Milieukeur moesten nemen", zegt Van Haeften. "Dat had toch wel enige voeten in aarde. Elektriciteitsbedrijven reageren wonderlijk genoeg helemaal niet zo happig als een bedrijf aangeeft over te willen stappen van grijze op groene stroom, zo is althans mijn ervaring. Maar na enig aandringen is het ons toch gelukt." "Verder registreren we nu veel meer zaken dan voorheen. Bijvoorbeeld wat er op het gebied van arbeidsomstandigheden met medewerkers wordt afgesproken tijdens een personeels-

overleg. Het maandelijkse stroomverbruik leggen we al 5 jaar vast, zodat we elk jaar een plan kunnen opstellen om het verbruik nog verder terug te dringen. Zo denken we continu na over hoe het nog beter kan. De volgende stap die we nu willen zetten is een volledige overschakeling naar LED verlichting. Bij één van onze locaties is dit al gebeurd. Ook zonnepanelen en beter afbreekbare verpakkingsmaterialen staan hoog op ons 'to-do' lijstje."

SCHERP OP ARBEIDSMOMSTANDIGHEDEN

Het bedrijf spoort ook haar medewerkers aan om met suggesties te komen als ze een goed 'duurzaam' idee hebben, vooral op het gebied van werkomstandigheden. "Maar we zijn daar zelf ook scherp op", zegt de kwaliteitsmanager. "Op de locatie in Ammerzoden komen de champignons zelfs naar de medewerkers toe in plaats van andersom. Met robots worden de plukbedden daar uit de teeltcellen gehaald en naar de werknemers getransporteerd zodat zij kunnen gaan plukken. Dit is uniek in Nederland en maakt het werk lichter." Van Haeften gelooft in een positieve uitwerking van het keurmerk. Ook klanten die nog niet zo bekend zijn met Milieukeur geeft het vertrouwen. Je kunt toch laten zien dat je op een verantwoorde manier bezig bent." ■

Richard Schouten (LTO NL) benoemd tot lid van SMK College van Deskundigen agro/food plantaardig

Richard Schouten – Senior Specialist Plant bij LTO Nederland – is per 1 juni benoemd als lid van het SMK College van Deskundigen agro/food plantaardig. De benoeming was op voordracht van LTO Nederland. Richard is verder onder meer werkzaam als Coördinator Portefeuille Duurzaam Ondernemen Plantaardig LTO Nederland, secretaris LTO Glaskracht Nederland, betrokken bij de Alliantie Verduurzaming Voedsel, Lid Bestuur Stichting Veldleeuwierik, Lid National Technical Working Groups Global Gap en Bestuurslid TKI Tuinbouw bij de Topsector T&U.

Het College van Deskundigen agro/food plantaardig beheert de criteria van de certificatieschema's van Milieukeur plantaardige producten, Barometer Duurzame Bloemist, Barometer Duurzame Bakkerij & Zoetwaren, Barometer Duurzame Groenten & Fruit en Groen Label Kas.

Het aansturen en coördineren van het proces van criteriaontwikkeling en -herziening gebeurt onder verantwoordelijkheid van de Colleges van Deskundigen agro/food en non-food. Hierin zijn deskundigen vertegenwoordigd van producenten-, consumenten- en milieuorganisaties, detailhandel, wetenschappelijke instituten en overheid. In gezamenlijk overleg worden de criteria afgestemd waardoor deze een breed maatschappelijk draagvlak hebben. ■

MILIEUKEUR REKENTOOL VOOR DUURZAAM BODEMBEHEER

2015 is het Jaar van de Bodem. En dat is niet zomaar, want een goede bodemkwaliteit is van cruciaal belang voor een goede opbrengst van gewassen.

Bij goed bodembeheer is het handhaven of verbeteren van het gehalte en de kwaliteit van de organische stof in de bodem een belangrijk onderdeel. Voldoende aanvoer van organische stof is essentieel voor de chemische, fysische en biologische bodemkwaliteit in de landbouw. Het gaat daarbij om alle organische materialen die in de bodem terechtkomen, zoals gewasresten, groenbemesters, stro, dierlijke mest en compost. Een gebruiksvriendelijk instrument voor het beheer van organische stof is de nieuwe

rekentool die het Nutriënten Management Instituut (NMI) heeft ontwikkeld. Hiermee kunnen ondernemers of adviseurs de balans van aanvoer en afbraak van organische stof berekenen voor hun percelen. De rekentool is geschikt voor de akkerbouw, vollegrondsgroente-teelt en de boomkwekerij.

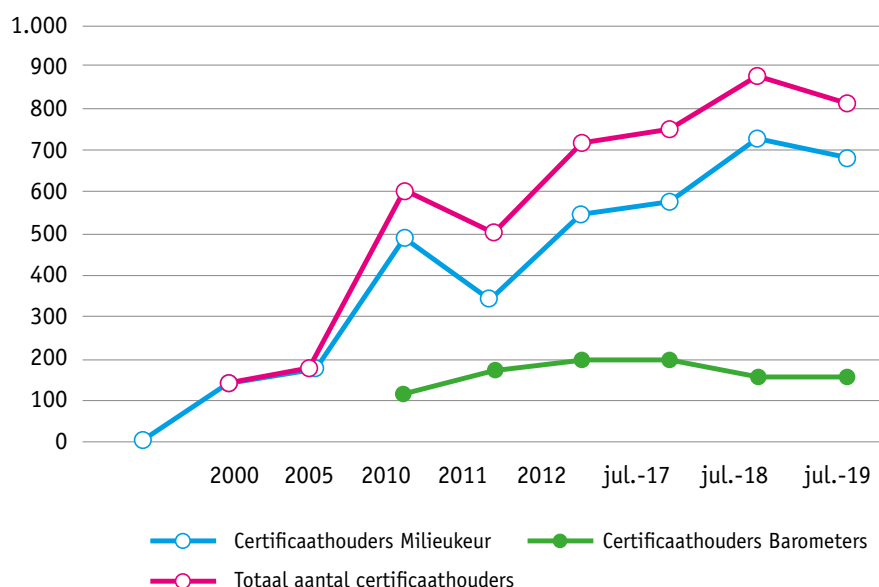
Deze nieuwe rekentool wordt vanaf dit jaar gebruikt binnen de Milieukeur certificatieschema's voor de open teelten, waarmee duidelijk aandacht wordt besteed aan duurzaam bodembeheer en de borging daarvan. Ketenpartijen kunnen duurzaam bodembeheer stimuleren door het afnemen van producten die onder Milieukeur zijn geteeld. ■

De organische stofbalans rekentool is ontwikkeld door NMI (Nutriënten Management Instituut) in het kader van het Europese Life-project Demeter, met ondersteuning vanuit SKB, de Provincie Noord Brabant en een aantal andere partijen.

ONTWIKKELING CERTIFICAATHOUDERS MILIEUKEUR 1992 – JULI 2015

Het aantal certificaathouders Milieukeur, inclusief de Barometers, groeide in 2014 tot 890 bedrijven. Daarna (meting: juli 2015) was er een afname door een tweetal oorzaken: door het voorgenomen wettelijk verbod op het onkruidbestrijdingsmiddel glyfosaat nam een twintigtal bedrijven afscheid van het certificaat voor de Barometer Duurzaam Terreinbeheer en de IMO autowasstraten besloten om de Milieukeur certificering niet te continueren. Totaal gaat het om circa 50 bedrijven. ■

ONTWIKKELING CERTIFICAATHOUDERS MILIEUKEUR 2000 - 2015

In juni is Marjolein Demmers aangetreden als voorzitter van het College van Deskundigen non-food. Zij neemt 'het stokje over' van Frits van Wesemael die sinds 2003 dit voorzitterschap vervulde*.

MARJOLEIN DEMMERS NIEUWE VOORZITTER COLLEGE VAN DESKUNDIGEN NON-FOOD

Marjolein is Director Corporate Responsibility en Group Compliance Officer bij Royal HaskoningDHV, een onafhankelijk, internationaal consultancy bureau voor engineering en project management. Marjolein studeerde in 1993 cum laude af op milieugericht ontwerpen (Industrieel Ontwerpen, TU Delft), volgde een MBA opleiding aan INSEAD in Fontainebleau en heeft ruim 20 jaar internationale ervaring in het concreet maken van duurzaamheid - in strategie, organisatie, en ontwerp (RMIT, McKinsey, Essent, DHV).

DUURZAAMHEID EXPLICIET

In de tien jaar bij HaskoningDHV is Marjolein's rol verschoven van het leiden van de unit Milieu- en Duurzaamheidsadviesing, naar haar huidige bedrijfsbrede functie. "Daarin gaat het erom dat ik expliciet maak wat in ons bedrijf al jaren impliciet gebeurt, en daar vervolgens op doorbouw: het voldoen aan de moderne en toekomstgerichte eisen op duurzaamheidsgebied. Het blijft een gebied in ontwikkeling, de lat op duurzaamheidsgebied komt immers steeds hoger te liggen." Haar ervaring zet zij ook in als lid van de Raad voor de leefomgeving en infrastructuur.

'OUDE LIEFDE'

Voor Marjolein is haar nieuwe rol bij SMK een interessante nevenfunctie. "Productverduurzaming is een terrein waar ik nu in mijn werk slechts zijdelings mee te maken heb, maar waar wel mijn hart ligt. Niet voor niets koos ik ooit voor een studie Industrieel Ontwerpen en de specialisatie in ecodesign (Milieugerichte Productontwikkeling). Ik geloof in de preventieve kant van ontwerpen: je kunt maar beter aan de tekentafel goed nadenken over een zo duurzaam mogelijk ontwerp dan achteraf zaken te moeten corrigeren. Ik heb trouwens ten tijde van het ecodesign programma van de Rijksoverheid nog meegewerkt aan de ontwikkeling van Milieukeur certificatie-eisen voor enkele producten, dus voor mij is het ook een soort 'oude liefde' waar ik me nu voor ga inzetten."

^

"VERDUURZAMING EN VERBETERING VAN NEDERLANDSE PRODUCTEN IS EEN KWESTIE VAN HET DOORBREKEN VAN DE STATUS QUO"

▼

SMK DOET GRONDIG WERK

Wat betreft de totstandkoming van criteria vindt Marjolein dat SMK uiterst grondig te werk gaat. "Experts denken mee, ondernemers geven hun input, begeleidingscommissies doen hun werk, kortom: alles voor een breed gedragen certificeringsschema." Marjolein ziet die werkwijze ook terug in het overleg binnen het College, dat verantwoordelijk is voor de criteria. "Ik heb totnogtoe één vergadering meegemaakt, nog onder de leiding van mijn voorganger. Onze rol als College is het toezien op de ontwikkeling van criteria. Elk lid heeft zijn eigen expertise en achtergrond, wij volgen de ontwikkeling - of aanpassing - van criteria en geven daar commentaar op. Onze kritische blik telt mee bij de criteria-ontwikkeling: SMK neemt het commentaar altijd mee in het verdere proces." Uiteindelijk stelt het College de criteria vast.

CERTIFICEREN KAN STIMULEREN

Marjolein vindt het leuk om haar ervaring in te brengen bij SMK, en om mee te denken over de kwaliteit van duurzaamheidscriteria. "Verduurzaming en verbetering van Nederlandse producten is een kwestie van het doorbreken van de status quo. Er kan nog zoveel meer dan we al doen. Certificering kan daarin een stimulerende rol spelen. De criteria moeten zodanig ontwikkeld zijn dat het aantrekkelijk is om mee te doen. Als dat lukt, en consumenten steeds meer de meerwaarde zien van duurzamere producten ten opzichte van gangbaar, betekent dit dat Milieukeur zijn toegevoegde waarde aantoont." ■

*Zie het interview in SMK Nieuws 75.

MILIEUKEUR BLOEMBOLLEN OPGENOMEN IN 'MILIEUCRITERIA VOOR HET MAATSCHAPPELIJK VERANTWOORD INKOPEN VAN GROENVOORZIENINGEN'

Kortgeleden publiceerde Pianoo een geactualiseerde versie van het criteria-document 'Milieucriteria voor het maatschappelijk verantwoord inkopen van Groenvoorzieningen'.

Naast de al bestaande verwijzingen naar Milieukeur Boomkwekerijproducten, zijn nu ook de eisen van Milieukeur Bloembollen onderdeel van het criteriadocument. Tot op heden voldeden alleen biologisch geteelde bloembollen aan deze criteria, maar het aanbod daarvan is beperkt. Met de komst van Milieukeur gecertificeerde bloembollen kunnen Nederlandse gemeentes hun ambitie waarmaken om in alle bloemperken duurzame bloembollen te planten.

ONTWIKKELING

Dit voorjaar werd gestart met de ontwikkeling van Milieukeur criteria voor bloembollen. Een groep bloembollenbedrijven nam het initiatief hiertoe, omdat zij zich op het gebied van duurzaamheid wil onderscheiden. De criteria werden ontwikkeld door experts met input van een begeleidingscommissie met vertegenwoordigers van de diverse belanghebbende partijen (telers, afnemers, waterschap, milieufederatie en Greenpeace).

Het certificatieschema Milieukeur Bloembollen werd begin september gepubliceerd. Het plantgoed voor de eerste Milieukeurteelten gaat

nu de grond in en vanaf najaar 2016 zijn dan de duurzame Milieukeur bloembollen beschikbaar.

THEMA'S

Het certificatieschema Milieukeur bloembollen heeft een breed pallet van criteria voor de verduurzaming van de bloembollenteelt, verdeeld over de volgende thema's:

Biodiversiteit en landschap

Bescherming van natuur en landschap, bijvoorbeeld door:

- Bloeiende kruiden- of bloemenranden rond percelen
- Nestgelegenheden voor vogels, bijen, etc.

Schoon water

- Voorkomen van emissies van gewasbeschermingsmiddelen en meststoffen naar grond- en oppervlaktewater
- Waterbesparing

Klimaat en milieu

Vermindering van de emissie van broeikasgassen, bijvoorbeeld door:

- Beperking van energieverbruik
- Gebruik van duurzame energie
- Beperking lachgasemissies door bodem-/bestedingsmaatregelen

Gezonde bollen, met respect voor de natuur

- Stimulering van biologische en mechanische bestrijding van ziekten, plagen en onkruiden
- Vrij van schadelijke gewasbeschermingsmiddelen
- Beperking op de hoeveelheid gewasbeschermingsmiddelen

Vruchtbare bodem

- Behoud van bodemvruchtbaarheid
- Efficiënt gebruik meststoffen

Teler, werknemers en omwonenden

- Goede en veilige arbeidsomstandigheden
- Waardering voor duurzamer geteelde producten
- Communicatie met omwonenden

VRIJ VAN NEONICOTINOÏDEN

Er is een toenemende zorg over de negatieve effecten van neonicotinoïden op biodiversiteit. Daardoor is er een stijgende vraag naar producten die vrij zijn van neonicotinoïden. Om die reden is het gebruik van dit type gewasbeschermingsmiddelen binnen Milieukeurteelt van bloembollen niet toegestaan.

Meer informatie

Stefanie de Kool, projectleider agro/food,
070 358 63 00, sdekool@smk.nl. ■

DE GROENE PAPRIKA'S VAN 4EVERGREEN

Paprikakwekerij 4 Evergreen heeft recent het Milieukeur certificaat behaald voor haar locatie in Terneuzen. Het bedrijf produceert de paprika's hier volledig op restwarmte van fabrieken in de buurt. 'Daarmee scoor je hoge ogen tijdens het keuringstraject, maar dan ben je er nog niet', zegt Robert Grootcholte, commercieel manager bij het familiebedrijf.

ROBERT GROOTSCHOLTE

Kwekerij 4 Evergreen maakt deel uit van de Grootcholte Groep BV. De onderneming wordt gerund door vier broers, waaronder Robert, en hun vader Willem. Het bedrijf heeft meerdere vestigingen, verdeeld over drie provincies. Er staan kwekerijen in Steenberghe, Sint-Annaland, Terneuzen, Honselersdijk en 's-Gravenzande. In totaal beschikt 4Evergreen over 60 hectare aan glas en produceert het jaarlijks ongeveer 18 miljoen kilo paprika's, groene, gele en rode. Een deel van de paprika's komt via telersvereniging Harvest House op de Europese markt. Een ander deel produceert 4Evergreen voor de Amerikaanse markt. Er werken bijna vijftig mensen in vaste dienst, in de zomer huurt het bedrijf nog zo'n 200 extra krachten in.

PRODUCEREN OP RESTWARMTE

'Specifiek voor onze locatie in Terneuzen, goed voor 10 hectare, zijn we opgegaan voor Milieukeur', zegt Robert Grootcholte. 'Sinds 2013 kweken we hier onze paprika's volledig op restwarmte van de fabrieken in de buurt. Er komen dus geen fossiele brandstoffen te pas aan de productie. Juist hier verwachtten we dus veel punten te scoren. En dat klopte, zo bleek tijdens het keuringstraject. Maar daarmee ben je er nog niet. Er zijn meer eisen waaraan je moet voldoen. Naast het registreren van alle bedrijfsprocessen, dien je onder meer goed te kijken naar welke werkzame stoffen je inzet en hoe je die blijvend kunt beperken. Wij werkten al veel met biologische bestrijders, maar het kan altijd nóg beter natuurlijk.'

INTERNATIONALE WAARDERING

‘De belangrijkste drijfveer om werk te gaan maken van het behalen van het certificaat is dat iedereen mag weten dat wij zuinig omgaan met onze omgeving en onze mensen’, zegt Grootsholte. ‘Zakelijk verwachten we er niet direct beter van te worden, maar het draagt zeker bij aan ons imago. Hiermee kunnen we aantonen dat we goed duurzaam bezig zijn.’ Voorlopig heeft het bedrijf nog geen plannen om andere locaties aan de eisen van Milieukeur te onderwerpen. ‘We kunnen Milieukeur paprika’s leveren. Daar gaat het voor ons voorlopig om’, zegt Grootsholte. ‘Wat we jammer vinden, is dat het keurmerk internationaal nog niet wordt erkend. Zodra dat wel het geval is, denken we graag na over de certificering van onze overige locaties.’

KWEKERIJ 4EVERGREEN WINT TUINBOUW ONDERNEMERSPRIJS

Dat 4 Evergreen een vooruitstrevend bedrijf is, blijkt wel uit het feit dat zij de 28e editie van de Tuinbouw Ondernemersprijs wonnen. De jury: “Het ontwikkelen en delen van kennis, samenwerken daar waar mogelijk is om verder te komen in de paprikateelt en glasgroente-sector, de wijze waarop bedrijfsrisico’s worden gespreid en groei gerealiseerd kan worden, dat zijn de sterke en onderscheidende kenmerken van Kwekerij 4 Evergreen. Het bedrijf staat model voor de innovatie van de Nederlandse glastuinbouw.” ■

^
MILIEUKEUR DRAAGT
ZEKER BIJ AAN ONS
IMAGO
v

SMK NIEUWS

76

ONTWIKKELINGEN MILIEUKEUR

AUTOREINIGINGSMIDDELEN

Vanwege marktbelangstelling voor Milieukeur certificering van ruitenreinigers voor het reservoir van auto's is onderzocht of deze onderdeel kunnen uitmaken van de productgroep. Gebleken is dat de huidige uitzondering voor dit type producten niet principieel is. Daarom is de productgroep nu uitgebreid met reservoir-ruitenreinigers. Als zo'n product aan de eisen voldoet, is hiervoor nu ook Milieukeur aan te vragen. ■

BAROMETER DUURZAME EVENEMENTEN

Met de Barometer Duurzame Evenementen kan een evenement worden gecertificeerd op het niveau brons, zilver of goud. Het gouden niveau is gekoppeld aan Milieukeur. Deze Barometer is samen met de Stichting Duurzaam Organiseren ontwikkeld. Dit najaar wordt een traject voor beperkte herziening in gang gezet. Diverse aandachtspunten zijn daarvoor geïdentificeerd naar aanleiding van praktijkervaringen. Medio november 2015 vindt een bijeenkomst van de begeleidingscommissie plaats. Als u daarvoor belangstelling heeft kunt u zich aanmelden bij SMK. ■

BETONPRODUCTEN

Op verzoek van de markt wordt momenteel gewerkt aan uitbreiding van de Milieukeur-criteria voor grasbetontegels en de inzet van AEC-granulaat. Daarnaast wordt onderzocht of het wenselijk is het gerealiseerde vervangingspercentage van het grove toeslagmateriaal op het Milieukeurcertificaat te vermelden (optioneel). In oktober vindt een stakeholders-bijeenkomst plaats om de voorgestelde aanpassingen te toetsen. Streven is de besluitvorming over de herziening af te ronden voor 1 november 2015, zodat per die datum ook voor grastegels en AEC-granulaatproducten Milieukeur kan worden aangevraagd. ■

BEWERKTE EN VERWERKTE PRODUCTEN

Per 1 juli 2015 is de nieuwe versie van het certificatieschema voor Milieukeur Bewerkte en Verwerkte producten ingegaan. Dit schema bevat criteria voor allerlei be- en verwerkers van onder andere bier, vlees, brood en gesneden groenten producten. Het herziene schema is geldig tot 1 juli 2017. ■

BLOEMBOLLEN

Het nieuwe certificatieschema Milieukeur Bloembollen is per 1 september 2015 gepubliceerd. Dit certificatieschema is ontwikkeld op initiatief van een groep vooruitstrevende bloembollentelers die zich op duurzaamheid willen onderscheiden. Met het Milieukeur certificaat kunnen bloembollenbedrijven nu aantoonbaar duurzamere bollen leveren die o.a. voldoen aan de criteria van duurzaam inkopen van de Nederlandse overheid. Dit certificatieschema is geldig tot 1 september 2016 en is te vinden op de website www.milieukeur.nl.

GROENE ELEKTRICITEIT

Het Milieukeur certificatieschema Groene elektriciteit zal met 1 jaar worden verlengd tot 1 januari 2017. De aansluiting van de Milieukeurcriteria voor biomassa op de duurzaamheidscriteria voor vaste biomassa volgens het SER Energieakkoord is een aandachtspunt voor toekomstige herziening.

In het SER Energie-akkoord wordt verwezen naar NTA 8080; daarom blijft de huidige Milieukeureis voor elektriciteit uit biomassa, die op deze norm is gebaseerd, voorlopig van kracht. ■

PLANTAARDIGE PRODUCTEN BEDEKTE TEELT

Deze zomer is SMK gestart met het herzienings-traject voor het certificatieschema Milieukeur Plantaardige Producten Bedekte Teelt om per januari 2016 een vernieuwd schema te kunnen publiceren. Het doel van de herziening is om criteria op basis van recente inzichten en ervaringen bij te stellen zodat het certificatieschema onderscheidend én haalbaar blijft. Als onderdeel van de herziening bespreekt de begeleidingscommissie begin oktober de concept wijzigingen in het certificatieschema. In deze begeleidingscommissie zijn de relevante stakeholders vertegenwoordigd, zoals certificaathouders, maatschappelijke organisaties, waterschappen, rijksoverheid, ketenpartijen en sectorvertegenwoordigers. Naar verwachting zal in november een openbare hoorzitting plaatsvinden waarin het concept certificatieschema zal worden gepresenteerd en belangstellenden hun visie kunnen geven. De input van deze hoorzitting wordt meegewogen door het College van Deskundigen bij het definitief vast stellen van het certificatieschema Milieukeur Plantaardige Producten Bedekte Teelt.

De inhoudelijke punten die op de agenda staan tijdens deze herziening zijn o.a. het mogelijk opnemen van de aanvullende criteria voor werkomstandigheden en voedselveiligheid die nu nog als aparte 'add-on' beschikbaar zijn voor glasgroenten en het actualiseren van de criteria rond biologische gewasbescherming en residubemonstering. ■

PRODUCTEN OPEN TEELT

Recent is SMK gestart met het herzienings-traject voor het certificatieschema Milieukeur Plantaardige Producten Open Teelt om per januari 2016 een vernieuwd schema te kunnen publiceren. Het doel van de herziening is om criteria op basis van recente inzichten en ervaringen bij te stellen zodat het certificatieschema onderscheidend én haalbaar blijft. Als onderdeel van de herziening organiseert SMK de komende maand enkele bijeenkomsten met certificaathouders om inhoudelijke input te verzamelen. Deze input wordt meegenomen bij het opstellen van het concept certificatieschema dat in een openbare hoorzitting aan relevante stakeholders en andere belangstellenden zal worden gepresenteerd en waarin zij hun visie daarop kunnen geven. De input van deze hoorzitting wordt meegewogen door het College van Deskundigen bij het definitief vaststellen van het certificatieschema Milieukeur Plantaardige Producten Open Teelt. De inhoudelijke punten die op de agenda staan

tijdens deze herziening zijn o.a. het updaten van de lijst met toegestane gewasbeschermingsmiddelen en het actualiseren van de criteria rond residubemonstering. ■

KLIMAATBEHEERSING BIJ DATACENTERS

De Milieukeurcriteria voor klimaatbeheersing bij datacenters zijn beperkt herzien en vastgesteld tot 1 juli 2016. De belangrijkste wijzigingen betreffen de optie om op het Milieukeurcertificaat de gemeten EUE-klimaat-waarde en/of de inzet van groene elektriciteit te vermelden.

LINOLEUM

Nu er geen mogelijkheid meer bestaat om met Milieukeurcertificatie van linoleum gebruik te maken van de MIA/Vamil-regeling, zal het huidige certificatieschema voor deze productgroep, dat geldig is tot 1 januari 2016, daarna niet meer worden verlengd. ■

MEUBELEN

Het huidige certificatieschema voor meubelen zal met één jaar ongewijzigd worden verlengd tot 22 december 2016. Op termijn zal worden onderzocht hoe kan afstemming plaatsvinden met de EU Ecolabelcriteria voor meubelen, die momenteel worden ontwikkeld. ■

MILIEUTHERMOMETER ZORG

De criteria van de Milieuthermometer Zorg zijn met ingang van 1 oktober 2015 herzien en vastgesteld tot 1 oktober 2018. Een ziekenhuis of zorginstelling kan met de Milieuthermometer

worden gecertificeerd op het niveau brons, zilver of goud. Het gouden niveau is gekoppeld aan Milieukeur. De Milieuthermometer Zorg is ontwikkeld door Milieu Platform Zorgsector in samenwerking met SMK. De herziening is afgestemd op de voortgang van de Green Deal Duurzame bedrijfsvoering in de zorg, die op 27 oktober 2015 zal worden gesloten. Vooral de criteria voor energie zijn sterk aangepast: deze sluiten aan bij het SER Energieakkoord. Ook zijn de eisen voor inkoop uitgebreid en zijn maatregelen die aansluiten op relevante wetgeving geactualiseerd. Aanvullend is een 'verkort eisenpakket' opgenomen, dat is in te zetten voor kleine zorglocaties (behorend bij een al met de Milieuthermometer gecertificeerde hoofdlocatie). Uitgangspunt is dat voor kleine locaties al veel op centraal niveau geregeld is, en dat de controle zo beperkt kan blijven. ■

VEILIGHEIDSTEGELS, IN-SITUVLOEREN EN INFILL

Het huidige certificatieschema veiligheidstegels, in-situvloeren en infill zal met twee jaar ongewijzigd worden verlengd tot 15 november 2017. ■

ZUID EUROPA

Het certificatieschema Milieukeur Plantaardige Producten Open Teelt Zuid Europa is per 1 september 2015 herzien. Dit certificatieschema is geldig tot 1 september 2016 en is te vinden op de website www.milieukeur.nl. Met dit certificatieschema kunnen telers in Zuid Europa tijdens het (winter)seizoen, wanneer er minder of geen aanbod uit Nederland is, Milieukeurproduct leveren zodat dit voor afnemers jaar rond beschikbaar is. ■

BAROMETER KOMT TOT SNELLE BLOEI!

Het enthousiasme voor de Barometer Duurzame Bloemist is snel groeiend. Individuele bloemisten en verschillende marktpartijen zoals Fleurop, Duurzame Bloemisten Groep en Flora NL hebben certificering voor de Barometer hoog op hun prioriteitenlijstje staan. Zijn er op dit moment nog 24 gecertificeerde bloemisten, de verwachting is dat dit binnen ongeveer een half jaar is toegenomen tot ruim meer dan 100. In de volgende artikelen geven verschillende partijen een toelichting op deze ontwikkeling.

Fleurop

FLEUROP OVER DE BAROMETER:

"OVER EEN HALF JAAR LANDELIJKE DEKKING"

"Wij zoeken het niet alleen maar in 'duurzamere bloemen', maar willen ook de gehele bedrijfsvoering van onze Fleurop bloemisten verduurzamen", aldus Jeroen de Zwart, directeur van de Fleurop organisatie. "Wij vinden het keurmerk Barometer Duurzame Bloemist daar een uitgelezen instrument voor." In 2014 gaf Jeroen de Zwart 'de aftrap' voor het verduurzamen van de bij de organisatie aangesloten bloemisten. Daarna volgde een periode van voorbereiding, voorlichting aan bloemisten en het creëren van draagvlak binnen de organisatie voor certificering. Jeroen vervolgt: "De belangrijkste reden voor verduurzaming is de vraag uit de markt. Deze begint te komen; willen we klaar zijn voor de toekomst en er voor zorgen dat er een toekomst is voor enkele generaties na ons, is het nu tijd voor actie." "Het is nu eenmaal zo dat het Barometer certificaat best nogal wat vraagt van een bloemist", vervolgt Tom Wolbrink, commercieel manager bij Fleurop Interflora Nederland bv. "De Barometer is zéker goed haalbaar voor een ondernemer, maar hij moet bijvoorbeeld investeringen doen in zijn pand, zoals LED-verlichting, hij moet zijn inkoop van duurzame bloemen administratief op orde hebben, duurzame energie hebben geregeld en meer. Er komt dus wel het één en ander bij kijken. En dat is goed, want het betekent dat het Barometer certificaat ook werkelijk inhoud heeft. Om onze bloemisten te helpen bij het behalen van het certificaat hebben wij, in goede samenwerking met SMK en certificatie instelling SGS, een superhandige webtool ontwikkeld, waarbij de bloemisten op een eenvoudige wijze hun scores op de verschillende thema's van de Barometer kunnen

bijhouden. We willen onze leden zo veel als mogelijk helpen, dat is een aard van Fleurop".

LANDELIJKE DEKKING

Directeur Jeroen de Zwart verwacht dat er in het eerste kwartaal van 2016 een landelijke dekking is gerealiseerd van Barometer gecertificeerde Fleurop-bloemisten: "Daarvoor zijn er zo'n 100 duurzame bloemisten nodig in de top-80 steden. Gezien het enthousiasme dat wij bij onze leden ondervinden, gaat dit zeker lukken. Onze ambitie is dat over twee jaar 25% van onze leden is gecertificeerd voor de Barometer Duurzame Bloemist; dan heb je het dus over ongeveer 300 duurzame bloemisten."

DUURZAME INKOOP

"Of deze ontwikkeling realiteit wordt is mede afhankelijk van hoe de markt dit initiatief oppikt", vervolgt Jeroen. "Met 'de markt' bedoel

ik zowel de reacties van consumenten als de houding van professionele inkopers. Wij maken nu nog te vaak mee dat het bij aanbestedingen alleen maar gaat over de prijs van het boeket en dat MVO-onderwerpen als duurzame bloemen, milieuvriendelijk vervoer, duurzame energie en besparen op verlichting minder worden gewaardeerd. Dat is jammer, want juist partijen die grotere volumes duurzaam inkopen hebben ook een grote invloed op het verduurzamen van de sector!"

AMBITIENIVEAU

Tom Wolbrink is tevreden met het ambitieniveau van het certificatieschema Barometer Duurzame Bloemist, dat onder meer is afgestemd op de huidige mogelijkheden van de inkoop van duurzame bloemen. "Ik constateer de laatste tijd dat het geregistreerde aanbod van gecertificeerde duurzame bloemen bij veilingen en groothandels steeds meer toeneemt. Door de groeiende vraag vanuit bloemisten verwacht ik dat de sector die registraties van duurzame bloemen steeds beter zal faciliteren. Deze ontwikkeling zal het dan eenvoudiger maken voor een bloemist om duurzame bloemen in te kopen. Ik denk dan ook dat de huidige verplichte percentages duurzame inkoop (Brons 15%, Zilver 30%, Goud 50%) in de toekomst ambitieuzer kunnen. Fleurop zal met haar naam en marktgrootte hier een positieve bijdrage aan leveren." ■

FLEUROP DIRECTEUR JEROEN DE ZWART

TOM WOLBRINK, COMMERCEEL MANAGER BIJ FLEUROP

Duurzame Bloemisten Groep

Een jaar geleden richtten Erwin Westerman en Annelies Koch de Duurzame Bloemisten Groep op. Ze hebben een missie. Samen met hun leden willen ze de bloemistensector verduurzamen en zo - tegelijkertijd - een krachtige speler worden in de markt.

“SMK GEEFT ONS EEN KRACHTIG INSTRUMENT IN HANDEN”

Aan het woord is Erwin Westerman, bestuurslid van de Duurzame Bloemisten Groep. “Als je in Nederland een bos bloemen koopt, is de kans groot dat die bloemen uit het buitenland komen. De afgelopen jaren is het marktaandeel van buitenlandse bloemen aanzienlijk gegroeid, tot maar liefst 40 procent. Veel van die bloemen worden uit Oost-Afrika gehaald. Daar zijn de werkomstandigheden in de kwekerijen vaak erbarmelijk en de teeltmethoden minder milieuvriendelijk dan in Nederland. Toch worden deze bloemen massaal geïmporteerd.”

Volgens Westerman is een achterliggende reden voor deze ontwikkeling dat de marges van bloemisten onder behoorlijke druk staan. Gevolg is dat veel bloemisten niet (meer) willen of durven investeren in een gevarieerd, kwalitatief en duurzaam aanbod, omdat ze kosten moeten drukken om het hoofd boven water te houden. Met in Oost-Afrika geteelde bloemen kunnen vaak hogere winsten worden gerealiseerd dan met in Nederland geteelde bloemen. En zo wordt het aanbod steeds schraler. Daarom vind ik het zo goed dat het certificatieschema van de Barometer Duurzame Bloemist eisen stelt aan de inkoop van buitenlands geteelde producten; die moeten namelijk gecertificeerd zijn met MPS-A in combinatie met MPS-SQ (Fair Flowers Fair Plants, FFP) of voldoen aan Max Havelaar/Fairtrade.”

SAMEN MEER BEREIKEN

“We wilden inderdaad wat doen aan de verduurzaming en de marges in de sector; dat zijn de belangrijkste redenen voor ons initiatief de Duurzame Bloemisten Groep”, vult zijn collega Annelies Koch aan. Koch is directeur van de coöperatie. “Als bloemist alleen heb je niet zoveel invloed op de markt. Maar als je je verenigt in een coöperatie des te meer. Samen kun je meer bereiken om de sector te verduurzamen. Kwekers durven bijvoorbeeld sneller te investeren in duurzamere teelten, als ze weten dat er een groep afnemers achter hen staat. En gelukkig krijgen ook steeds meer bedrijven en de overheid oog voor duurzamere inkoop. Die wind hebben we dus mee.”

De Duurzame Bloemisten Groep stelt haar leden de voorwaarde dat ze zich binnen een jaar na aanmelding laten certificeren voor de Barometer Duurzame Bloemist. Koch: “De Barometer Duurzame Bloemist is een goed middel om aan te kunnen aantonen dat onze leden werk maken van dat duurzamer ondernemen. SMK geeft ons hiermee een krachtig instrument in handen. Wij geven de bloemist daarnaast alle steun en advies die we kunnen bieden.”

OOK COMMERCEEL BELANG

Westerman: “Natuurlijk hebben wij ook een commercieel belang, net als verzendorganisaties. Wij halen als coöperatie ook graag grote opdrachten binnen bij overheid en bedrijven en staan daarbij voor duurzamere werkmethode en een verantwoord prijsbeleid. Ik verwacht dat dit gaat lukken, want er is veel interesse. Momenteel bestaat de Duurzame Bloemisten Groep uit 35 leden en er hebben zich nog enkele tientallen andere bloemisten geïnteresseerd getoond om zich aan te sluiten,” zegt Westerman. ■

^

**"STEEDS MEER
PARTICULIERE KLANTEN
VROEGEN ONS OM
MILIEUVRIENDELIJK
GETEELDE BLOEMEN"**

▼

Bloemenland uit Den Haag heeft binnen een half jaar het bronzen niveau van de Barometer Duurzame Bloemist gehaald. De vraag uit de markt gaf een sterke impuls. "Vooral bij onze particuliere klanten groeit de interesse in duurzamer geteelde bloemen", zegt eigenaar Edwin van de Garde. "Bij veel van onze zakelijke klanten moeten we nog wel wat promotiewerk verrichten."

BRONS VOOR HOFLEVERANCIER BLOEMENLAND

Van de Garde opende een kwart eeuw geleden zijn exclusieve bloemenzaak in het Haagse Zeeheldenkwartier. Vanaf het begin levert hij bloemen uit het hogere segment aan zowel de zakelijke als particuliere markt. Ook het koninklijk huis mag hij tot zijn klanten rekenen, vertelt hij niet zonder trots. "En voor de Troonrede heb ik al twee maal het bloemwerk verzorgd, na inschrijving. Bijzonder leuk om te doen natuurlijk", zegt hij.

VOET TUSSEN DE DEUR

Ruim een jaar geleden meldde Van de Garde zich aan bij de Duurzame Bloemisten Groep. "Als nieuw lid wordt er van je verwacht dat je binnen een jaar minimaal het bronzen niveau van de Barometer Duurzame Bloemist behaalt", zegt hij. "En dat was een mooie stimulans, want ik had net besloten aan de slag te gaan met de Barometer. Steeds meer particuliere klanten vroegen ons om milieuvriendelijk geteelde bloemen."

De ideeën over samenwerking van de coöperatie spreken Van de Garde aan. "Door samen te werken aan de in- en verkoop van duurzaam

geteelde bloemen kunnen we de hele sector helpen verduurzamen. Als bloemisten met elkaar kun je meer invloed uitoefenen op de volledige keten, dan als individuele ondernemer. Het behalen van het certificaat is mij in goed een half jaar gelukt. Wat mij betreft had het traject zelfs nog wel iets sneller mogen verlopen."

Van de Garde verwacht dat het lidmaatschap van de Duurzame Bloemisten Groep hem ook zakelijk verder brengt. "Er zijn een paar 'grote jongens' in onze sector die steeds maar de aanbestedingen winnen. Door ons als duurzame bloemisten te verenigen hopen we ook een voet tussen de deur te krijgen en een gezonde portie tegenwicht te bieden."

BELANGSTELLING ZAKELIJKE MARKT

Naast de inkoop van minimaal 15 procent duurzame bloemen, heeft Van de Garde een elektrische bezorgauto aangeschaft. Ook is hij overgeschakeld op LED verlichting en chloorvrije schoonmaakmiddelen. Verder zamelt hij onder meer het papier en plastic in waarin de bloemen op de veiling worden verpakt. Die

stuurt hij terug naar de veiling waar het afval wordt gerecycled. Op termijn hoopt Van de Garde dat ook meer zakelijke klanten belangstelling krijgen voor duurzamer geteelde bloemen. "Zij laten zich – helaas – nog steeds vooral leiden door de prijs, is mijn ervaring. Daar moeten we nog wel wat promotiewerk verrichten." ■

JAN-PIETER HARTOG (L) EN RUUD STEUR (R).
FOTO: MARCEL ROB

GOUD VOOR 'PIONIER' FLORAPRO®

"ONZE BRANCHE MOET NU DOORPAKKEN"

Florapro® sleepte in juni het gouden certificaat van de Barometer Duurzame Bloemist binnen. In 2009 was het Noord-Hollandse bloemenbedrijf de eerste in Nederland dat het bronzen niveau bemachtigde. "Er is sindsdien spectaculair veel veranderd in onze sector", zegt Ruud Steur, mede-eigenaar van Florapro®.

"Eindelijk hebben we hem in huis, de gouden status van de Barometer Duurzame Bloemist", zegt Steur. Florapro® uit Oosthuizen (Noord-Holland) levert vooral bloemen en planten aan bedrijven. "In 2009 waren we de allereerste bloemist in Nederland die werk maakte van de Barometer Duurzame Bloemist en het bronzen certificaat behaalde", vertelt Steur. "Er waren destijds medewerkers van veilingen en groothandels die hoofdschuddend lachten om ons verzoek om duurzaam geteelde bloemen. 'Je bent de enige die daarom vraagt', kreeg ik dan te horen. Sindsdien is er spectaculair veel veranderd in de branche."

"HET KAN NÓG BETER"

"Er zijn momenteel al 24 bloemisten in Nederland gecertificeerd, waarvan al zeven het

gouden niveau hebben gehaald. En bij de veilingen en groothandels hebben ze inmiddels goed door dat ze niet meer om de toenemende vraag naar duurzamer geteelde bloemen heen kunnen. Er is veel meer aanbod van duurzaam gecertificeerde bloemen dan zes jaar geleden. Een mooi resultaat. Al vinden we ook dat het nog beter kan én moet. Wij werken samen met een biologische kweker in de regio, die kan de vraag naar duurzamer geteelde bloemen soms bijna niet aan. Maar hij vindt het vooral lastig bijna de enige aanbieder in de regio te zijn. Als er meer serieuze grootschalige biologische productie zou komen, gaan groothandels het vanzelf interessanter vinden om met meer aanbod te komen.

Het is dus belangrijk dat er nog meer kwekers overschakelen op duurzamere teelt. En dat vooral ook de kleinere groothandels afspraken

^
"HET IS BELANGRIJK
DAT ER NOG
MEER KWEKERS
OVERSCHAKELLEN OP
DUURZAMERE TEELT"
v

gaan maken met die kwekers over de afname en vermelding van de certificeringen. Onze branche moet nu gaan doorpakken."

COLLEGA'S STIMULEREN

Steur richt zich niet alleen op de verduurzaming van zijn eigen bedrijf. Via de landelijke organisatie FloraNL, waarvan hij één van de initiatiefnemers is, probeert Steur nóg meer collega's te bewegen zich te laten certificeren voor de Barometer Duurzame Bloemist. FloraNL ondersteunt bloemisten bij de gehele bedrijfsvoering en begeleidt hen van A tot Z naar certificering.

"Als nieuwe deelnemers zich bij ons aanmelden, stellen we de voorwaarde dat ze zich duurzaam laten certificeren voor de Barometer. En dus vragen we hen zich in te zetten voor inkoop van duurzamere bloemen en planten. En uiteraard ook voor een duurzamere bedrijfsvoering, want het gaat bij de Barometer natuurlijk om het hele plaatje", zegt Steur.

Naast de minimale inkoop van 50 procent duurzaam gecertificeerde bloemen en planten heeft het bedrijf voor het behalen van 'goud' onder meer twee, 100 procent elektrische, bedrijfswagens aangeschaft. Zo kan Florapro® voortaan ook duurzaam bezorgen. ■

Het nieuwe wettelijke Besluit emissie-arme huisvesting vervangt het oude Besluit ammoniakemissie huisvesting veehouderij. Beide worden kortweg aangeduid als Besluit huisvesting. Het nieuwe Besluit emissiearme huisvesting geldt voor alle omgevingsvergunningen voor de bouw van stallen die vanaf 1 juli 2015 worden aangevraagd en is van invloed op de toegestane emissies van stallen. Dit heeft gevolgen voor de Maatlat Duurzame Veehouderij (MDV). In dit artikel wordt achtergrondinformatie gegeven over deze wettelijke wijzigingen en de gevolgen voor MDV.

WIJZIGING EMISSIEWETGEVING HEEFT GEVOLGEN

WETTELIJKE WIJZIGINGEN AMMONIAKEMISSION

In het nieuwe Besluit huisvesting zijn drie wettelijke niveaus voor ammoniakemissie opgenomen:

1. De wettelijke norm voor stallen die vóór 1 juli 2015 een omgevingsvergunning hebben ontvangen of aangevraagd.
2. Een wettelijke norm voor stallen die ná 1 juli 2015 een omgevingsvergunning aanvragen.
3. Een toekomstige wettelijke norm, die voor melkvee per 1 januari 2018 ingaat en voor vleeskalveren per 1 januari 2020. Voor pluimvee en varkens gaat deze toekomstige wettelijke norm per 1 januari 2020 gelden voor grotere bedrijven die meer dan een bepaald aantal dierplaatsen hebben.

Een overzicht van deze drie wettelijke niveaus voor de grotere diercategorieën zijn in Tabel 1 opgenomen.

WIJZIGING RAV

Gelijktijdig met het nieuwe Besluit huisvesting is ook de Regeling Ammoniak en Veehouderij (RAV) aangepast. In deze RAV-lijst zijn per emissiereducerend systeem ammoniakemissiefactoren opgenomen, waarmee veehouders

kunnen aantonen dat zij voldoen aan de wettelijke norm van het Besluit emissiearme huisvesting. Enkele wijzigingen in deze RAV-lijst hebben tot consequentie dat veehouders in een aantal gevallen voor een ander stalstelsel moeten kiezen om aan het nieuwe Besluit huisvesting te voldoen. Het gaat daarbij om de volgende wijzigingen:

- Bij melkvee is het onderscheid tussen stalstelsels met weidegang en opstallen komen te vervallen.
- Bij varkens is het onderscheid in het leefoppervlak van de varkens bij de ammoniakemissie komen te vervallen.
- De emissiewaarden van een aantal systemen zijn aangepast.

GEVOLGEN VAN NIEUW BESLUIT HUISVESTING EN RAV-WIJZIGINGEN VOOR MDV

De aangepaste emissiewaarden zijn door SMK doorgerekend in de MDV-puntenwaardering van de verschillende emissiearme systemen en worden in een aangepaste 'Bijlage RAV' bij MDV 9 en MDV 10 gepubliceerd.

Zowel het nieuwe Besluit huisvesting, als de wijzigingen in de RAV, hebben consequenties voor de MDV:

- Het nieuwe Besluit huisvesting heeft

gevolgen voor het ambitieniveau van het MDV-thema Ammoniak.

- De gewijzigde RAV-lijst zorgt dat systemen een andere MDV-puntenwaardering krijgen toebedeeld.

AMBITIENIVEAU MDV9

Gedurende de looptijd van MDV9 (de versie die geldig is in 2015) is er een overgangssituatie waarbij bedrijven aan de wettelijke vereisten moeten voldoen die golden ten tijde van hun vergunningaanvraag. Voor de meeste diercategorieën kan het ambitieniveau gehandhaafd blijven, maar voor vijf diercategorieën dient het ambitieniveau aangepast te worden om gelijkwaardig te zijn aan de nieuwe wettelijke ammoniaknormen.

Het gewijzigde ambitieniveau van het MDV-thema Ammoniak is van toepassing op deelnemers met een omgevingsvergunning (aanvraag) van ná 1 juli 2015 en geldt voor de diercategorieën:

• Leghennen	46 punten
• Leghenouderdieren	20 punten
• Opfok vleeskuikenouderdieren	27 punten
• Vleeskuikens	22 punten
• Melkvee	15 punten

VOOR MDV

Deze wijzigingen hebben geen consequenties voor de MDV deelnemers die vóór 1 juli 2015 hun omgevingsvergunning hebben ontvangen of aangevraagd. Zij kunnen via de toen vigerende 'Bijlage RAV' worden gewaardeerd. Het ambitieniveau en de puntenaantallen zijn dus in die situatie niet gewijzigd. Zie 'Bijlage RAV' op de MDV-website bij de betreffende diercategorie.

FIJNSTOF

In het nieuwe Besluit huisvesting zijn voor pluimvee – naast ammoniaknormen – nu ook wettelijke normen opgenomen voor de maximale fijnstofemissie uit stallen. In het huidige certificatieschema MDV is het thema Fijnstof al onderdeel van de eisen. De nieuwe wettelijke normen van het Besluit huisvesting voor fijnstof hebben geen gevolgen voor de minimaal te behalen MDV-punten. ■

TABEL 1. WETTELIJK TOEGESTANE EMISSIEWAARDES

Emissiewaardes in kilogram ammoniak per dierplaats per jaar			
Diersoort	Vóór 1-7-2015	Ná 1-7-2015	Toekomstige wettelijke norm
Melkvee ¹	12,2 kg NH ₃	11,0 kg NH ₃	8,6 kg NH ₃
Vleeskalveren	n.v.t.	n.v.t.	2,5 kg NH ₃
Vleeskuikens ²	0,045 kg NH ₃	0,035 kg NH ₃	0,024 kg NH ₃
Leghennen ^{2,3}	0,125 kg NH ₃	0,068 kg NH ₃	0,068 kg NH ₃
Leghenouderdieren ^{2,3}	0,125 kg NH ₃	0,15 kg NH ₃	0,15 kg NH ₃
Vleesvarkens ²	1,6 kg NH ₃	1,5 kg NH ₃	1,1 kg NH ₃
Gespeende biggen ²	0,21 kg NH ₃	0,21 kg NH ₃	0,21 kg NH ₃
Guste en dragende zeugen ²	2,6 kg NH ₃	2,6 kg NH ₃	2,1 kg NH ₃
Kraamzeugen ²	2,9 kg NH ₃	2,9 kg NH ₃	2,5 kg NH ₃

Opmerkingen bij Tabel 1

1. De oude emissienormen bij melkvee zijn niet makkelijk te vergelijken met de nieuwe emissienormen. Er zijn namelijk meerdere wijzigingen die meespelen, zie de alinea 'wijziging RAV' in dit artikel. Bij melkvee is de 12,2 kg NH₃ die in het nieuwe Besluit huisvesting is opgenomen voor vergunningen die voor 1 juli 2015 zijn afgegeven gelijkwaardig aan 9,5 kg NH₃ volgens het oude Besluit huisvesting.
2. De toekomstige emissienormen bij pluimvee en varkens gelden alleen voor bedrijven die meer dan een bepaald aantal dierplaatsen hebben. Bij pluimvee >40.000 dierplaatsen; bij varkens >750 zeugenplaatsen en >2.000 bij vleesvarkensplaatsen.
3. Bij de legrassen zijn de ouderdieren van de leghennen als aparte diercategorie in het nieuwe Besluit huisvesting opgenomen.

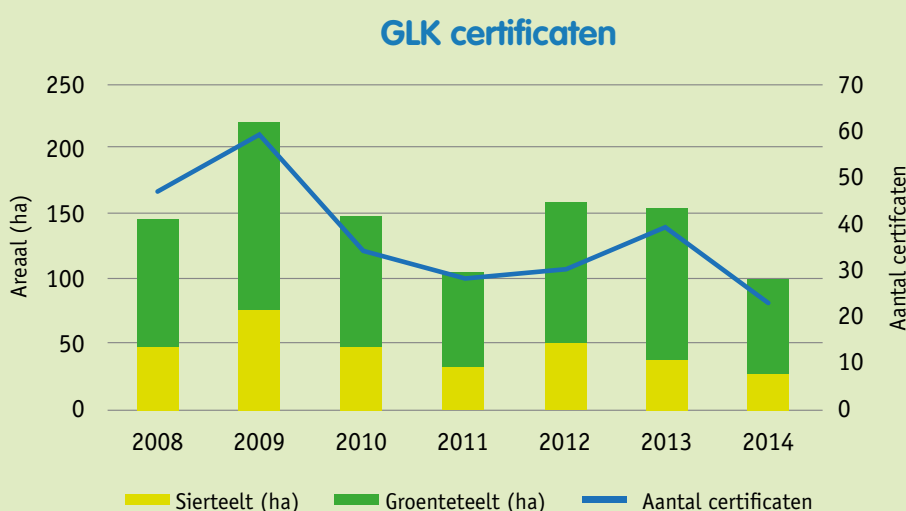
ONTWIKKELING GROEN LABEL KAS

Het Groen Label Kas (GLK) certificaat is er voor glastuinbouwbedrijven met (nieuw)bouwplannen. Het behalen van het certificaat stimuleert milieuvriendelijke technieken ten aanzien van energie, gewasbeschermingsmiddelen, nutriënten en licht. Tuinbouwkassen die het certificaat Groen Label Kas verwerven, kunnen deelnemen aan de overheidsregelingen MIA en Vamil en het Borgstellingfonds. Verder kunnen ondernemers met het Groen Label Kas certificaat middels de Regeling

groenprojecten in aanmerking komen voor een goedkopere banklening doordat de gehanteerde rente doorgaans 1 procentpunt lager is dan de marktrente.

Het aantal nieuwe Groen Label Kas certificaten nam in 2014 af ten opzichte van eerdere jaren (Tabel 1 – Grafiek 1). Wij vroegen een aantal vertegenwoordigers uit de markt om hun visie hierop te geven. ■

Grafiek 1. Groen Label Kas certificaten en areaal 2008 - 2015

Tabel 1. Groen Label Kas certificaten en areaal (ha) 2008 - 2015

	TOTAAL		GROENTETEELT		SIERTEELT	
	Aantal certificaten	areaal	Aantal certificaten	areaal	Aantal certificaten	areaal
2008	47	145	20	98	27	47
2009	59	220	30	144	29	76
2010	34	149	14	102	20	47
2011	28	105	13	73	15	32
2012	30	159	16	109	14	50
2013	39	153	20	115	19	38
2014	23	99	10	72	13	27

**NICO VAN RUITEN- VOORZITTER LTO
GLASKRACHT NEDERLAND**

"Het aantal projecten en het areaal van nieuwbouw van kassen blijft door een gemiddeld moeilijke economische situatie al enkele jaren fors onder het topniveau van 2006 en 2007. Ondanks die moeilijke jaren is verdere verduurzaming een belangrijke trend in de glastuinbouw. In het onderzoek dat onze programmamanagers coördineren op de terreinen van water, energie en plantgezondheid, is duurzaamheid dan ook de rode draad. Toepassing van de resultaten uit dat onderzoek wordt door Groen Label Kas gestimuleerd waardoor het kasareaal in Nederland steeds duurzamer wordt. Het Nieuwe Telen wordt steeds breder toegepast, drainwater en ook restwater steeds meer gezuiverd en geïntegreerde gewasbescherming is inmiddels gemeengoed. Een financiële stimulans, die gekoppeld is aan het Groen Label Kas certificaat blijft noodzakelijk om ondernemers het risico te laten nemen om sommige vernieuwingen op hun bedrijf toe te passen. Zonder deze financiële ondersteuning zijn de risico's voor de ondernemers veelal te groot." ■

^

“WIJ JUICHEN HET IMMERS OOK TOE DAT DE SECTOR INVESTEERT IN VERDUURZAMING”

v

DAPHNE WILLEMSSEN – CERTIFICATIEMANAGER GROEN LABEL KAS BIJ MPS-ECAS

“Inderdaad constateerden wij ook een teruggang voor Groen Label Kas certificering”, aldus Daphne Willemsen. “De afgelopen maanden zien wij echter een behoorlijk groei in het aantal nieuwe aanvragen, met name via de wat kleinere bedrijven. Maar ook bestaande certificaathouders zien wij weer plannen maken voor nieuw- of verbouw. Het wat betere economische klimaat en het ruimere aantal keuzemaatregelen in het GLK-certificatieschema geven denk ik ook ondernemers wat meer ‘lucht’ in het realiseren van hun milieuvriendelijkere investeringen.” ■

GALTJO GEERTZEMA – SUBSIDIE ADVISEUR BIJ FLYNTH ADVISEURS EN ACCOUNTANTS

“Een subsidie aanvragen is ècht even iets anders dan ‘gratis boodschappen doen’”, aldus Galtjo Geertzema. “Gedurende een nieuwbouwtraject van een tuinbouwkas komt er veel op ondernemers af en het in aanmerking komen voor overheidsregelingen via het Groen Label Kas certificaat kan behoorlijk complex en tijdrovend zijn. Dat vereist een zorgvuldige planning en afstemming van bouwplannen, financiële investeringen en Groen Label Kas criteria.” Galtjo vervolgt: “Ik zie in de tuinbouwsector dat bedrijfsontwikkeling eigenlijk een continu proces is en een voorwaarde om als bedrijf te overleven. Eén van de sectoren die de laatste tijd behoorlijk investeert in nieuwbouw van kassen is de tulpenbroei. Daar worden al enkele jaren goede rendementen behaald en is er ruimte om te investeren in nieuwbouw. Die vindt vaak plaats in combinatie met duurzamere, rendementsverbeterende en innovatieve technieken voor broeisystemen, waterontsmetting en –besparing, energiebesparing en dergelijke. Groen Label Kas is daarbij een goede aanjager voor duurzamere bedrijfsontwikkeling. Dit jaar hebben we al zeven tulpenbroeierijen kunnen adviseren bij het behalen van het Groen Label Kas certificaat en zitten er nog een interessant aantal concrete aanvragen ‘in het vat.’” ■

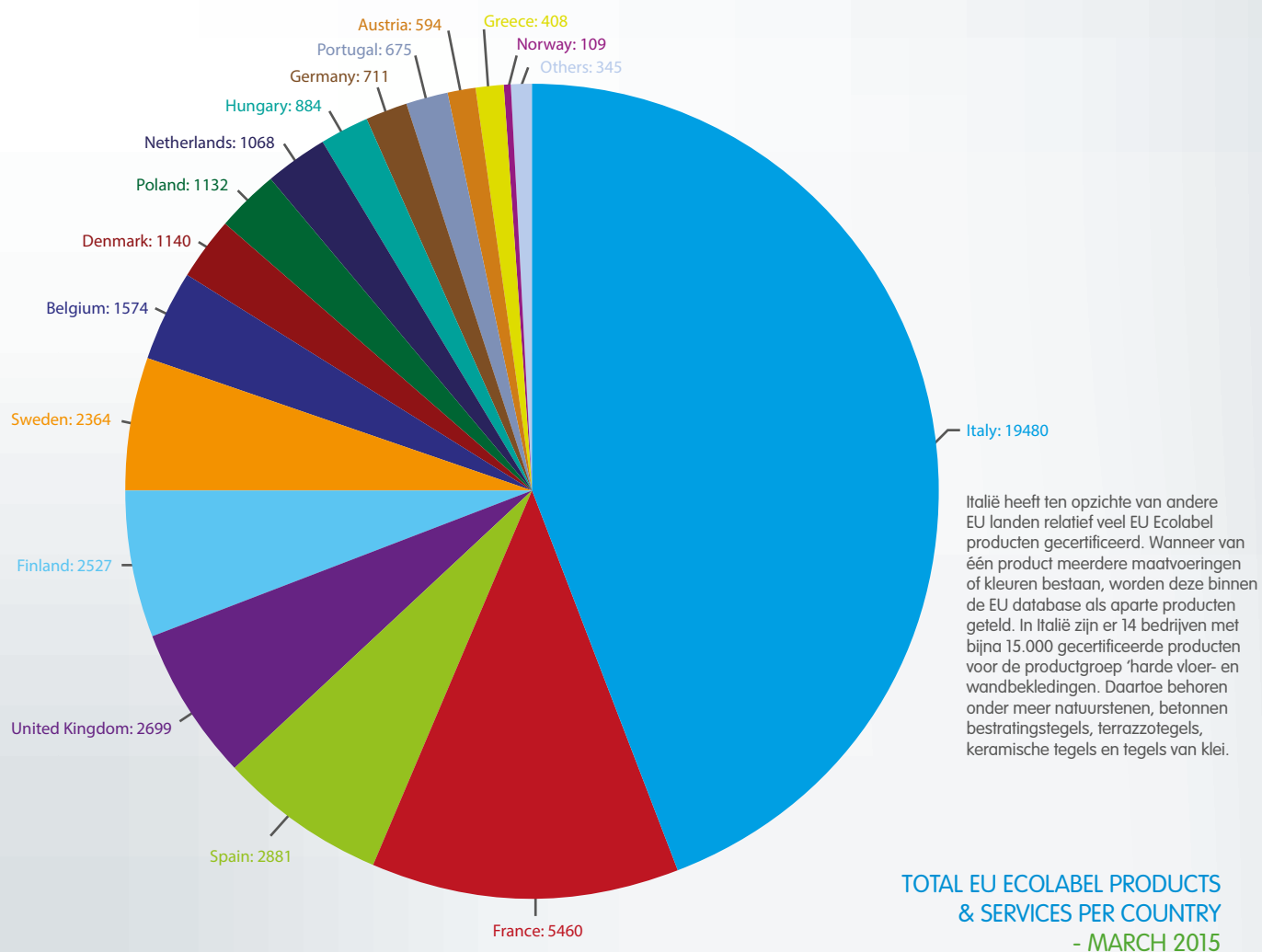
JAN DE RUYTER – SECTORMANAGER PLANT-AARDIGE SECTOREN BIJ ABN AMRO

“Als sectormanager kom ik vaak bij ondernemers op bezoek. Wat we de afgelopen jaren hebben gezien, is een teruggang in investeringen in de glastuinbouw: er was sprake van matige rendementen of zelfs verliezen. Bovendien leden veel tuinders onder een waardedaling van hun onroerend goed. Onder die omstandigheden is er in het algemeen weinig ruimte voor investeringen. En dat geldt dus ook voor Groen Label Kassen. De laatste tijd zie ik een verandering. Een aantal tuinders hebben hun marktpositie verbeterd, goede meerjarige afspraken gemaakt met afnemers en een stabiel rendement gerealiseerd. Daardoor kunnen banken eventuele investeringen financieren. Hierdoor zie ook ik weer meer Groen Label Kas-aanvragen. Wij juichen het immers ook toe dat de sector investeert in verduurzaming.” De Ruyter maakt hierbij de kanttekening dat hij van mening is dat in een economisch slechter klimaat, de criteria wat hem betreft even bevroren hadden mogen worden. “Het is goed dat de lat steeds hoger komt te liggen. Maar in een periode waarin ondernemers minder rendement maken kan het nuttiger zijn de status quo te handhaven. We lopen al voor qua duurzaamheid op onze concurrerende landen.” ■

Het keurmerk EU Ecolabel is in 1992 geïntroduceerd door de Europese Commissie.
 Per maart 2015 zijn er 2010 licenties met 44.051 EU Ecolabel gecertificeerde producten en diensten.

EU ECOLABEL FACTS & FIGURES:

MEER DAN 40.000 PRODUCTEN GECERTIFICEERD

CIJFERS NEDERLAND

SMK is de Nederlandse competent body voor EU Ecolabel, en is onder meer verantwoordelijk voor het beoordelen van aanvraagdossiers voor het keurmerk. SMK certificeerde 1.100 gecertificeerde producten (80 licenties):

- **Productgroep reiniging, schoonmaak, verzorging**
 24 Bedrijven met 208 producten voor Allesreinigers, Handafwasmiddelen, Machineafwasmiddelen, Wasmiddelen en Zepen
- **Productgroep papier**
 5 Bedrijven met 691 producten voor Tissue papier, Grafisch papier en Bedrukt papier
- **Productgroep toeristische accommodaties**
 32 Hotels en hostels
- **Overig: 19 Bedrijven met 169 producten**
 Smeermiddelen: 9 bedrijven met 41 producten
 Groeimateriaal: 3 bedrijven met 16 producten
 Verf en vernis: 3 bedrijven met 20 producten
 Textiel: 3 bedrijven met 52 producten
 Televisies: 1 bedrijf met 40 producten

AD HOC WORKING GROUP MEETINGS

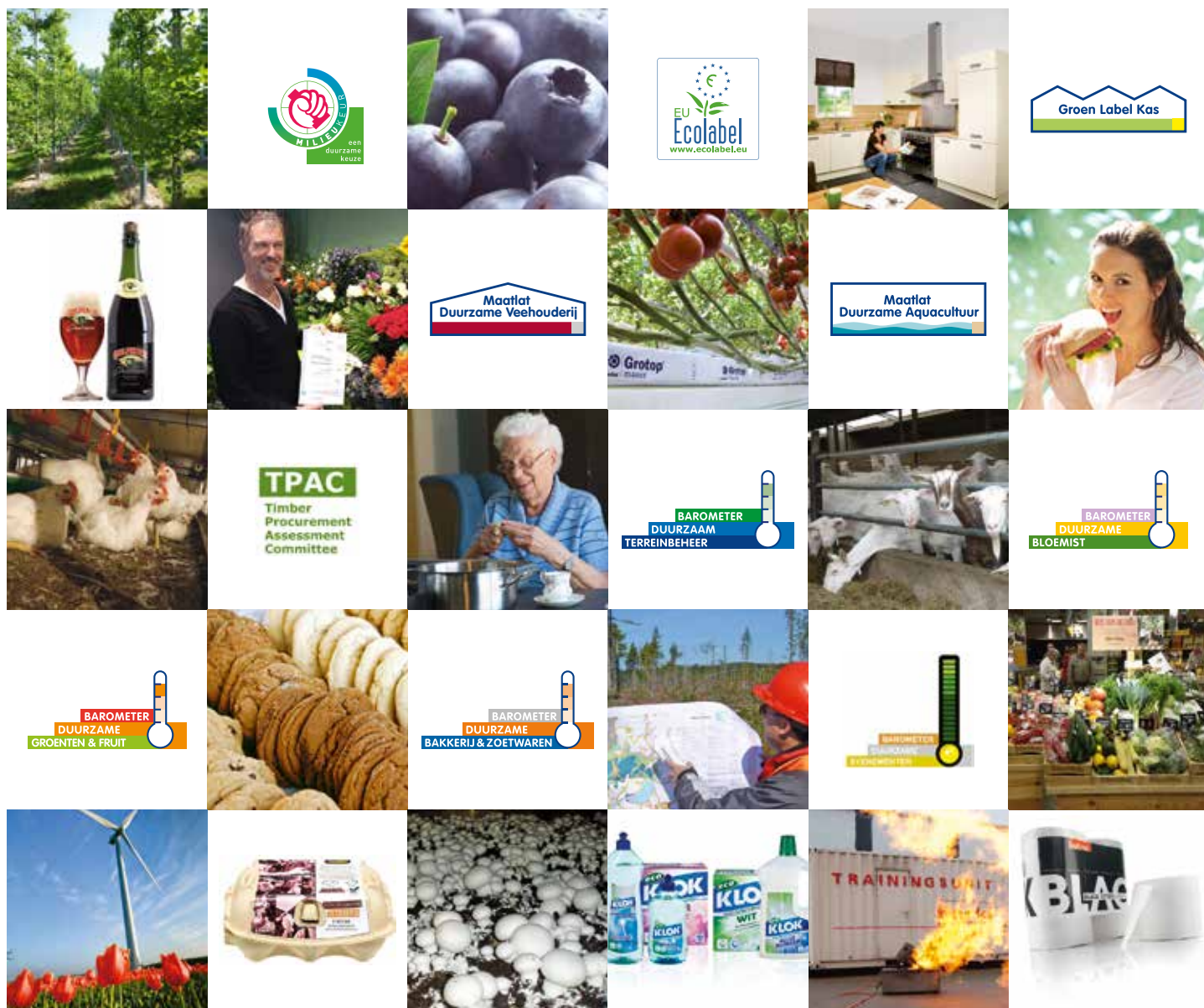
Stakeholders kunnen in zogenaamde Ad Hoc Working Groups (AHWG) hun inbreng hebben bij de ontwikkeling van de concept-criteria voor nieuwe of te actualiseren certificatieschema's EU Ecolabel. De mening en inbreng van stakeholders wordt bijzonder op prijs gesteld. Hun input kan bijdragen aan optimalisatie van de criteria.

Na een AHWG worden alle opmerkingen en bijdragen verzameld, geanalyseerd en zoveel mogelijk geïntegreerd in de nieuwe of gewijzigde criteriasets. Zie de tabel voor een overzicht van de geplande meetings, via 'contact' kunt u zich aanmelden als deelnemer.

EU Ecolabel product group	Ad Hoc Working Group meetings	Contact
All-purpose cleaners and sanitary cleaners	20-21 October 2015, Brussels	JRC-IPTS-DETERGENTS@ec.europa.eu
Detergents for dishwashers		
Hand dishwashing detergents		
Laundry detergents		
I&I laundry detergents		
I&I automatic dishwasher detergents		
Cleaning services	22 October 2015, Brussels	JRC-IPTS-CLEANINGSERVICES@ec.europa.eu
Copying and graphic paper and Newsprint	May 2016, Sevilla December 2016, Brussels	JRC-IPTS-PAPER-PRODUCTS@ec.europa.eu
Tissue paper		
Lubricants	October 2016, Sevilla April 2017, Brussels	Nog onbekend
Heat pumps		
Hard coverings		

FALL IN LOVE WITH EU ECOLABEL

De Europese Commissie heeft drie korte promotionele EU Ecolabel spots gepubliceerd voor de productgroepen allesreinigers, verven & beitsen en tissue paper. U kunt ze bekijken via YouTube; zoek op "Fall in love with EU Ecolabel".

SMK. KOMPAS VOOR DUURZAMER ONDERNEMEN

SMK ontwikkelt, beheert en toetst transparante duurzaamheidscriteria voor keurmerken en benchmarks.

SMK-Nieuws is een uitgave van:

SMK

Alexanderveld 7
2585 DB Den Haag
Tel. (070) 358 63 00
Fax (070) 350 25 17
smk@smk.nl
www.smk.nl

Redactie:

SMK, De Nieuwe Lijn

Vormgeving:

IJzersterk, Rotterdam

Druk:

Drukkerij De Bink, Leiden FSC®-gecertificeerd

SMK-Nieuws ontvangen?

SMK-Nieuws is gratis. Als u dit magazine wilt ontvangen stuur dan een e-mail aan smk@smk.nl met uw naam, bedrijf/organisatie, functie en adresgegevens.

E-mail service

Via www.smk.nl kunt u zich aanmelden voor de e-mailservice van SMK. U bent dan nog sneller op de hoogte van actuele ontwikkelingen.

MIX
Papier van
verantwoorde herkomst
FSC® C022586

Papier:

SMK-Nieuws wordt gedrukt op Biotop, FSC gecertificeerd papier en is geproduceerd zonder toepassing van optische witmakers en chloorhoudende bleekmiddelen.

Twitter:

Volg SMK en de SMK-keurmerken op Twitter:

SMK @SMK_Keurmerken
Milieukeur @Milieukeur
Barometer Duurzame Terreinbeheer @DuurzaamTerrein
Barometer Duurzame Bloemist @BarometerBloem
Blief @Bliefplatteland
Barometer Duurzame Bakkerij & Zoetwaren @DuurzaamBakker
Barometer Duurzame Groenten & Fruit @DuurzaamGroente
Barometer Duurzame Evenementen @DuurzaamEvent
Barometer Duurzame Aquacultuur @DuurzaamAqua
EU Ecolabel @EUEcolabel
Maatlat Duurzame Veehouderij @MDVeehouderij
Groen Label Kas @GroenLabelKas

©SMK. Artikelen uit het magazine SMK-Nieuws zijn eigendom van SMK en mogen onder bronvermelding worden overgenomen.